

پووداوهكەى زاخۆ وهك مۆدیل

عەزیز پەئووف

پووداوهكەى زاخۆ توشى شۆكى نەكردم بەقەد ئەوهى بئۆمىدى كردم كه رەنگه له خەيالى خۆمدا چانسىكم دابىت بە دەسەلات كه دەسبەردارى جۆرىك له سەركىشیهكانى بىت بۆ سپرینهوهى بەرامبەر و حورمەتشاندى هیز و گروپ و تەنەت مەزەهەبەكانى تر. ئەوهى لەم سیناریۆیەى زاخۆدا بىنیم و بە برۆى من گواستنهوهى دەسەلاته له فۆرمىكى دژایهتیکردنى شەقام بۆ مۆدیلیكى ترى سیاسەت ئەوهیه كه ئیتر دواى ئەم پووداوه بەرپرسان بەتەنگ پاراستى حورمەتى خۆشیانەوه نایەن لهو ناوچەیهى كه حوكمی تیدا دەكەن. واتە ئەگەر پێشتر ئەم هیزانە هەریهكەو هەولیاندا بىت ناوچەى ئارام بۆخۆیان بهیلنەوه، ئەوا دواى پووداوهكەى زاخۆ، دەسەلاتدارانى هەرىم دەسبەردارى پاراستنى ناوچەكانى ژێر دەسەلاتى خۆشیان بوون له ئارامگرتن و بیدەنگکردن، ئەمەش سەرەتایهكى تەواو نالەبارە بهوهى كه ئیمە لهبەردەم دۆيكی ترداین، دۆخى بىحورمەتکردنى هەمووشت تەنها بۆ مانەوهى خۆت و بەس.

ئەگەر پووداوهكەى زاخۆ برىنیکى ترى له جەستەى ئەم هەرىمە دروست کردبىت، ئەوا شتىكى تازەمان نەوتوو ئەگەر بلیین دەبىت خۆمان بۆ برىنى نوێ و سیناریۆى نوێ و پلانى نوێ ئامادە بكەین، لەلایەن ئەم نوخبە سیاسیهوه كه ئیستا كوردستانیان خستۆتە نیو گالیسكەیهك و له خەردەكە نزیكمان دەخەنەوه. ئەگەر پووداوهكەى زاخۆ خەمىكى تر بىت، ئەوا دەبىت دواى ئەم پووداوه خۆمان بۆ خەمى تر و ئازارى تر ئامادە بكەین، چونكه له دواى پووداوهكانى خەقەدى شوباتەوه ئیتر پێویستمان بەوه نیه و ناشتوانین زەمەن بگوازینەوه بۆ قۆناغى پێشتر، ئەگەر له خەقەدى شوباتەوه فاشیهت هاتبىتە بەردەرگا، ئەوا له دواى پووداوهكانى بادینانەوه، فاشیهت هەنگاوهكانى بۆ ناوهرپاستى ژوورەكه ناوه و قسە بكەین چەقۆ دەوشىنیت (وهك پووداوهكانى خەقەدى شوبات)، قسەش نەكەین هەر قامچى دەوشىنیت (وهك پووداوهكانى بادینان).

ئەم پووداوهى زاخۆ دوو خالى گرنگان بۆ دەردەخات كه ناریت هەلوێستەى لەسەر نەكەین: یەكەم: سیناریۆكان ئەوهندە روون و ئاشكران كه شایهنى بەلگە هینانەوه نین. ئەگەر زۆرجار وینە، یان سكریتی تەلەفزیۆنەكان شوینیک بووبىت بۆ شارەندەوهى خەقیقەت، ئەوا له پووداوى زاخۆدا گرتە قیدیۆیهكان زۆر بە ئاشكرا ئەو وینانەمان بۆ دەگوازانەوه كه نە پێویستى بە لیژنە هیه و نە لیکۆلینەوه. له هیچ سەردەمىكى ئیمەدا بارتەقاي ئەم پووداوانەى بادینان وینە راستگۆ نەبوو لهگەلمان، بەجۆرىك كامیرا راستیهكانى بۆ گواستینەوه بۆ ناو شاشهى تەلەفزیۆنەكان و پەنجەكانى ئینتەرنیت.

دووم: دواى ئەم پووداوه دەسەلاتى كوردی چوو قۆناغىكى ترى مامەلەى سیاسیهوه لهگەل هاوڵاتیانى خۆی. لیژنەوه ئیتر دەسەلات چەقۆ دەخاتە سەر ملی هیز و هاوڵاتیانى كۆمەلگە و دەیهویت داواى لیژنەدینش بكەن. ئەم مۆدیلە سیاسیه تەنها لای ئیمە كارى پێ دەكریت، جەلاد داوا له قوربانى بكات داواى لیژنەدینى لى بكات. لیژنەدینى قوربانى بۆ قامچییهكانى جەلاد سەرەتای دەركوتەیهكى نوێی سیاسیه له هەرىمى كوردستان و له دواى پووداوهكانى بادینانەوه دروست ئیمە له قۆناغىكداين كه دەبىت پشتمان سور بىتەوه بە قامچى جەلاد و ناشبىت بلیین

جەلاد مەمان كوژە و جەللاديش بەهەموو دەنگى خۆى داوا لە قوربانى دەكات داواى لىبوردنى لى بكات.

ئەوھى لە چەند پوژى رابردووش لەسەر ئاستى ميديادا بينيمان ئەوھىيە كە دەسەلات لەم دەفەرە هيچى نەماوہ بەرگرى لى بكات، دەرکەوتنى پياوانى حزب لە گفتوگوكاندا و نەبوونى ستراتيجى قسەکردن و تىكەلكردنى رستەكانيان، فەقىرى ئەم دەسەلاتەمان بۇ دەرەخات لەئاستى پياوى مەزندا، كارەساتە حزبى كوردى گەيشتبيتە قوناغىك پياوى عاقلششى نەمابيت قسەى بۇ بكات، كارەساتە حزبى كوردى ئەوھندە بى فكر و مۇرال و خيتاب بيت، گفتوگوكان لە شاشەوہ بگوازيتەوہ بۇ فرىدانى جوملەى ناشرين و نەبوونى هيچ بەلگەيەك بۇ رووسورپيشاندانى حزب بە خەلك.

مەترسى ئەوہ ھەيە رووداوى زاخۇ ببیتە مۇديلىك كە رقىكى گەورە دروست بكات بەرامبەر بە خۆمان و ژيانيشمان. لەدواى رووداوەكانى بادينانەوہ ئەم ھيزە پرياريداوہ قسە بكەين و بیدەنگيش بين ھەر قامچيەكەى بەكار بىتيت. من نازانم دواى ئەم رووداوانەى بادينان ئەم ھيزە دەبەويت چ بەلایەكى ترمان بەسەر بىتيت و چ غەوغايەك دروست بكات بۇ دەرکەوتنى دەنگى خۆى و چۆن ئاوەكە لىل بكات تا راستى و حەقىقەت لەيەك جودا نەكەينەوہ، بەلام تەواو بروام بەوہ ھەيە لە حەقدەى شوبات بەدواوہ دەنگى پيەكانى دەسەلات دەبيستم كە وردە وردە لە فاشيەت نزيك دەبیتەوہ و سىبەرەكەى دەبينم كە قامچيەكى پيە و بە قورباينەكان دەليت داواى لىبوردنم لى بكەن.

azizrauf75@yahoo.com